

Література:

1. Малишенко К.А. Фактори, що визначають особливості фондового ринку в Україні / К. Малишенко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2013. – № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file://C:/Users/NATALYA/Downloads/vbumb_2013_4_25.pdf.
2. Твид Л. Психологія фінансов / Ларс Твид. – М.: ИК «Аналитика», 2002. – 376 с.
3. Ліпич М.А. Поведінкові фінанси: концептуалізація поняття / М. Ліпич // Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. – 2014. – Т. 19. – Вип. 3/4. – С. 54–57.
4. Ліпич М.А. Вплив поведінкових чинників на ціноутворення на фондовому ринку / М. Ліпич [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://memjournal.agrex.gov.ua/vplyv-povedinkovyh-chynnykiv-na-tsinoutvorennya-na-fondovomu-rynku>.
5. Плаус С. Психологія оцінки та прийняття рішень / Переклад з англ. – М.: Інформаційно-видавничий дім «Філін», 1998 – 368 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ulit.inf.ua/evristika-representativnosti-19615.html>.

e-mail: o.kvasnytsia@tneu.edu.ua

Квасниця О.В., к.е.н, доцент кафедри фінансів
ім. С.І. Юрія ТНЕУ

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Квасниця О.В., к.э.н, доцент кафедры финансов
им. С.И. Юрия ТНЭУ

ПРОБЛЕМЫ ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ

Kvasnytsya O.V., Ph.D., Associate Professor of Department
of Finance named after S.I. Yuriy, TNEU

ISSUES OF FINANCIAL SUPPORT OF LOCAL GOVERNMENT AND ITS SOLUTIONS

На сьогоднішній день місцеві органи влади не володіють достатніми фінансовими ресурсами для організації управління економікою і соціальною сферою на своєму рівні, що зумовлено:

– високим рівнем концентрації фінансових ресурсів у державному бюджеті країни, що знижує значення регіональних і місцевих бюджетів у вирішенні життєво важливих для населення завдань;

– низькою часткою закріплених за територіями податкових платежів;

– відсутність чіткого взаємозв'язку між обсягами податків, які збираються, і доходами органів місцевого самоврядування позбавляє місцеві органи влади стимулів до збільшення державних доходів, що, в свою чергу загострює проблему нестачі коштів не тільки на місцевому, але й на загальнодержавному рівні.

Формування умов для належного місцевого економічного розвитку вимагає значних коштів, що мають бути залучені місцевою владою, тому актуальним є розгляд проблем фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування відповідними ресурсами для забезпечення фінансування потреб місцевого розвитку.

Міжнародна практика передбачає два принципово відмінні підходи до фінансування місцевого економічного розвитку, що їх умовно можна визначити як внутрішній – використання ресурсів місцевого самоврядування для сприяння процесам розвитку території та зовнішній, що спрямований на залучення додаткових ресурсів.

Застосування внутрішнього підходу до фінансування місцевого економічного розвитку обумовлено високим рівнем адміністративної та фінансової автономії місцевого самоврядування в європейських країнах, який передбачає існування широкої бази для місцевих податків і зборів, а також достатні повноваження місцевої влади щодо адміністрування фіскальних надходжень. Відповідно місцева влада має у своєму розпорядженні значний обсяг ресурсів, які спрямовує на місцевий економічний розвиток. Більш поширеним в Україні є зовнішній підхід, який передбачає використання активів комунальної власності, залучення коштів бюджетів вищих рівнів, грантових коштів та різних видів муніципальних позик [1, с. 6]

Протягом останніх років в Україні набуває поширення використання змішаного варіанту щодо фінансування місцевого економічного розвитку, коли органи місцевого самоврядування водночас залучають кошти місцевого бюджету, бюджетів вищих рівнів, приватних суб'єктів господарювання, благодійних фондів і донорських організацій для фінансування місцевого економічного розвитку. Проте, у переважній більшості, навіть

акумуляованих коштів недостатньо для розв'язання проблем економічного розвитку, що накопичилися на місцевому рівні.

Дуже поширеним в Україні є застосування підходу щодо акумулювання додаткових надходжень до місцевих бюджетів шляхом продажу або оренди об'єктів комунальної власності, зокрема землі і нерухомості.

Особливістю бюджетних джерел фінансування місцевого економічного розвитку є те, що кошти від оренди землі чи нерухомості комунальної власності можна визначити, відповідно до класифікації ресурсів, як відновлювальні, тобто ті, що надходять системно, адже не відбувається зміни власника. Відповідно, від продажу землі чи нерухомості місцева влада одержує кошти в бюджет розвитку місцевого бюджету, проте втрачає право власності на актив і можливість надалі отримувати від нього дохід. Тобто щорічні можливості надходжень коштів скорочуються і постає завдання пошуку інших джерел наповнення бюджету [2, с. 104].

Серед зовнішніх джерел наповнення місцевих бюджетів вагоме місце займають бюджети вищих рівнів. Зокрема, до бюджетних надходжень зовнішнього характеру належать цільові субвенції з державного чи обласного бюджету на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах, субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення державних програм соціального захисту, а також субвенції на виконання інвестиційних програм (проектів).

Також, важливим зовнішнім джерелом для фінансування місцевого економічного розвитку є грантові кошти – ресурси, які надані шляхом міжнародної технічної допомоги, благодійних внесків і пожертв та спрямовані на підтримку ініціативи «знизу» щодо поліпшення місцевого розвитку. Грантовими є також кошти, спрямовані на економічний розвиток у рамках проектів корпоративної соціальної відповідальності, а саме ініціатив місцевого розвитку, що підтримується підприємствами території.

Для того, щоб змінити ситуацію з подолання проблем місцевого економічного розвитку, подолати проблеми його фінансового забезпечення, потрібно, насамперед, забезпечити проведення реформи місцевого самоврядування в комплексі з реформою адміністративно-територіального устрою, що дасть можливість сформувати економічно спроможні територіальні громади.

Вирішення проблем фінансового забезпечення місцевого самоврядування забезпечить можливість місцевим органам влади впливати на соціально-економічний розвиток території, у створенні сприятливих умов для сталого розвитку територіальних громад.

e-mail: t.kizyma@tneu.edu.ua

Кізима Т.О., *д.е.н. професор кафедри фінансів
ім. С.І. Юрія ТНЕУ*

СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ОСОБИСТОГО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ КРИЗИ

Кизыма Т.А., *д.э.н., профессор кафедры финансов
им. С.И. Юрия ТНЭУ*

СУЩНОСТЬ И НЕОБХОДИМОСТЬ ЛИЧНОГО ФИНАНСОВОГО ПЛАНИРОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА

Kizyma T.O., *D.Sc., Professor of Department of Finance
named after S.I. Yuriy, TNEU*

ESSENCE AND NECESSITY OF PERSONAL FINANTIAL PLANNING IN CRISIS

Фінансове планування є однією із важливих складових управління особистими фінансами в сучасних умовах. Однак, на жаль, більшість громадян України, попри скрутне економічне становище, не здійснюють обліку особистих доходів і витрат та не використовують у повсякденному житті фінансові плани для досягнення поставлених цілей. За оцінками зарубіжних незалежних фінансових консультантів, складання особистого бюджету та детальна оцінка особистого фінансового стану дають можливість в майбутньому чіткіше визначити власні фінансові цілі, сформувати стратегію їх досягнення та зекономити на непотрібних витратах від 10 до 20% [1; 2].

Особисте фінансове планування – це процес, за допомогою якого індивіди досягають поставлених цілей, котрі, звичайно ж, вимагають грошових коштів для їх реалізації і забезпечують ефективний перерозподіл